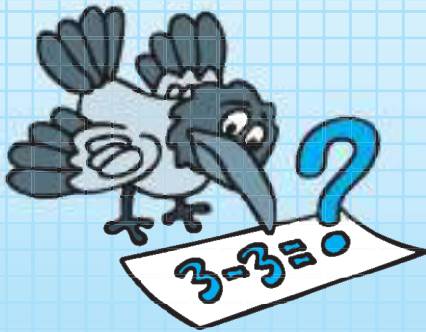

Працюю самостійно

1

Blank writing area with four horizontal dotted lines for student work.

Повторюємо нумерацію чисел першої сотні

1. Заміни кожне число сумою розрядних доданків.

74 = . + .	93 = . + .	45 = .
32 = . + .	16 = . + .	85 = .
14 = . + .	81 = . + .	15 = .

2. Запиши склад числа 8. Доповни числа до 8.

8

5		2		4		6
	3		1		7	

4 + . = 8	5 + . = 8
. + 2 = 8	1 + . = 8
7 + . = 8	. + 6 = 8
. + 0 = 8	3 + . = 8

Порівнюємо числа

3. Порівняй числа.

54 ○ 45	36 ○ 39	100 ○ 86
9 ○ 91	27 ○ 7	29 ○ 92

4. Запиши склад чисел. Віднови істинні рівності.

10

4		5		1		6		9
	8		3		7		2	

7

5		2	6		1
	3			4	

4 + . = 10	10 - 6 = .	5 + . = 7	7 - 6 = .
. + 8 = 10	10 - 2 = .	. + 3 = 7	7 - 4 = .
5 + . = 10	10 - 9 = .	2 + . = 7	7 - 3 = .
. + 3 = 10	10 - 7 = .	. + 1 = 7	7 - 5 = .

Додаємо і віднімаємо числа на основі нумерації

5. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$57 + 1$

$98 - 90$

$27 + 10$

$65 - 1$

$29 + 1$

$74 - 10$

$70 + 3$

$60 + 4$

$68 - 60$

$34 - 4$

$40 - 1$

$40 + 5$

6. Знайди значення виразів.

$63 - 60 + 7$

$60 + 20 + 2$

$67 + 1 - 40$

$90 - 60 + 9$

Повторюємо арифметичні дії додавання та віднімання

7. Знайди значення виразів.

$10 - 9$

$7 - 6$

$2 + 7$

$7 - 5$

$3 + 3$

$8 - 3$

$6 - 2$

$4 + 6$

$5 - 2$

$3 + 5$

$5 + 3$

$9 - 4$

$9 - 6$

$1 + 9$

$8 - 6$

$2 + 5$

$4 + 4$

$10 - 6$

$2 + 8$

$10 - 8$

$5 - 4$

$7 + 3$

$10 - 5$

$3 + 7$

$8 - 5$

$4 - 3$

$4 + 3$

$8 - 2$

8. Знайди невідомий компонент.

$8 + \dots = 10$

$\dots - 6 = 2$

$7 - \dots = 3$

$\dots + 7 = 10$

Досліджуємо задачі

9. Розв'яжи задачу.

► У дівчинки було 6 зошитів у клітинку, а в лінійку — на 3 більше. Скільки зошитів у лінійку було в дівчинки?

Усно зміни умову задачі так, щоб вона розв'язувалася дією віднімання.

10. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$8 - 0$	$1 + 8 - 3$	$9 - 7 + 6$
$9 - 7$	$10 - 4 + 2$	$6 + 4 - 7$
$10 + 9$	$3 + 2 - 5$	$8 - 7 + 4$
$10 - 6$	$9 - 5 + 2$	$3 + 6 - 8$

Досліджуємо задачі

11. Розв'яжи задачу. Склади і розв'яжи обернену задачу.

► У дівчинки було 6 зошитів. Скільки зошитів залишилося в дівчинки після того, як вона списала 4 зошити?

12. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$5 + 4$	$10 - 7$	$34 - 1$	$60 + 8$
$7 - 6$	$2 + 8$	$45 + 1$	$34 - 4$

13. Порівняй числа. На скільки число більше? менше?

$9 \bigcirc 10$ на .

$5 \bigcirc 7$ на .

$23 \bigcirc 20$ на .

$75 \bigcirc 5$ на .

$6 \bigcirc 8$ на .

$7 \bigcirc 9$ на .

Аналізуємо задачі

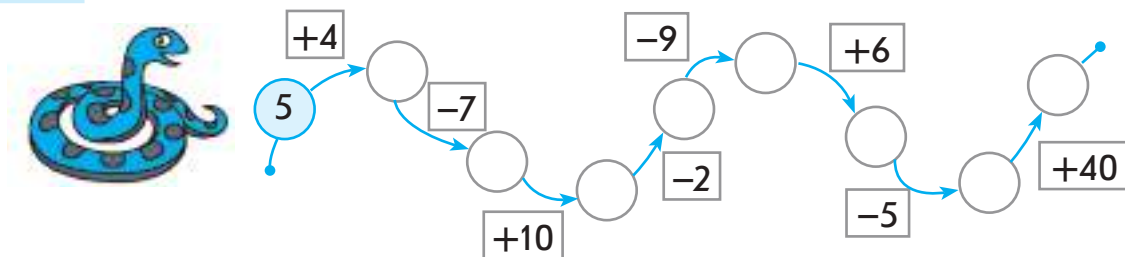
14. Розв'яжи задачу. Склади і розв'яжи обернену задачу.

► У бабусі в кошику 10 яблук і 9 груш. Скільки всього фруктів у кошику в бабусі?

15. Знайди значення виразів.

$9 - 5 + 3$	$2 + 4 - 3$	$7 - 3 - 4$
$2 + 4 - 5$	$10 - 5 - 2$	$3 + 6 - 2$

16. Виконай дії за стрілками.

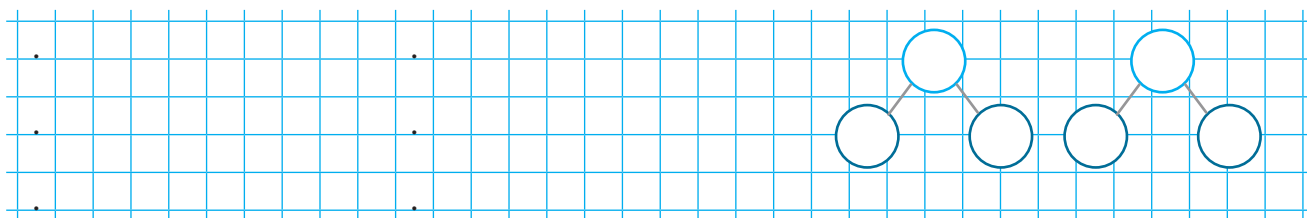

Досліджуємо задачі

17. Чим цікава задача? Розбий її на дві задачі, розв'яжи їх.

► У вазі лежали 9 апельсинів і 7 яблук. Сашко взяв 5 апельсинів та 4 яблука. Скільки залишилося апельсинів у вазі? Скільки залишилося яблук?

Задача

18. ► Ручка коштує 6 гривень, а зошит на 4 гривні дешевший. Скільки коштує зошит?

Склади і розв'яжи усно обернену задачу: $6, ?, \square$.

Досліджуємо математичні вирази, рівності й нерівності

19. Розв'яжи задачу. Склади і розв'яжи обернену задачу.

► Бабуся налила в бідон 5 л молока, а в банку — 3 л. На скільки більше молока бабуся налила в бідон, ніж у банку?

20. Знайди значення виразів.

$15 - 5 - 8$	$30 + 5 - 1$	$7 - 6$
$7 + 3 - 9$	$40 + 9 - 1$	$2 + 10$

21. Встав такі цифри, щоб утворилися істинні рівності.

$70 + \dots = 76$	$5 \dots + 1 = 57$	$61 - \dots = 60$
$92 - \dots = 2$	$8 \dots + 6 = 86$	$4 \dots + 8 = 48$

Повторюємо геометричні фігури; величини

22. Розв'яжи задачу. Усно склади обернену задачу.

► У Наталки всього 10 зошитів. Із них 7 у клітинку, решта — в лінійку. Скільки в Наталки зошитів у лінійку?

23. Порівняй вирази.

$8 + 2 \bigcirc 30 - 20$	$5 + 5 \bigcirc 70 - 50$
$63 - 60 \bigcirc 7 - 4$	$79 + 1 \bigcirc 50 + 30$

24. Обчисли значення виразів.

$70 - 60 + 30 - 40 + 50 + 20 - 50$
$40 + 40 - 70 + 60 - 20 - 30 - 20$
$10 + 60 - 30 + 50 - 60 + 50 - 80$

25.

Подай величини в зазначених одиницях вимірювання.

$7 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$

$8 \text{ м} = \square \square \text{ дм}$

$20 \text{ см} = \square \text{ дм}$

$30 \text{ дм} = \square \text{ м}$

$40 \text{ см} = \square \text{ дм}$

$1 \text{ м} = \square \square \square \text{ см}$

26.

Порівняй іменовані числа.

$7 \text{ см} \bigcirc 7 \text{ дм}$

$3 \text{ дм} \bigcirc 40 \text{ см}$

$5 \text{ дм} \bigcirc 40 \text{ см}$

$8 \text{ дм} \bigcirc 80 \text{ см}$

$60 \text{ см} \bigcirc 9 \text{ см}$

$80 \text{ см} \bigcirc 6 \text{ дм}$

27.

Виконай додавання і віднімання іменованих чисел.

$6 \text{ дм} + 2 \text{ дм} = . \text{ дм}$

$5 \text{ дм} + 10 \text{ см} = .$

$8 \text{ дм} - 5 \text{ дм} = . \text{ дм}$

$70 \text{ см} - 3 \text{ дм} = .$

Додаємо і віднімаємо числа в межах 100

28.

Знайди значення виразів, користуючись підказками.

$73 + 5$

$82 + 4$

$53 + 5$

$23 + 50$

$31 + 60$

$26 + 40$

$36 - 3$

$94 - 50$

$77 - 3$

$76 - 30$

$78 - 6$

$91 - 60$

$62 + 7$

$92 + 7$

$36 + 3$

$12 + 70$

$73 + 20$

$67 - 6$

29.

Розв'яжи задачу.

► У жука 6 кінцівок, а в павука на 2 кінцівки більше. Скільки кінцівок у павука?

Склади та розв'яжи обернену задачу: $6, ?, \square$.

Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа порозрядно

30. Знайди значення виразів.

$23 + 6$	$40 - 1$	$28 + 0$
$77 - 5$	$36 + 20$	$49 + 1$

31. Знайди значення виразів, коментуючи кожний крок.

$\begin{array}{r} 54 + 25 = \dots + \dots = \dots \\ \begin{array}{r} \diagdown \quad \diagup \\ + \quad \quad + \\ \hline \end{array} \end{array}$	$\begin{array}{r} 78 - 34 = \dots + \dots = \dots \\ \begin{array}{r} \diagdown \quad \diagup \\ + \quad \quad + \\ \hline \end{array} \end{array}$
$\begin{array}{r} 76 - 44 = \dots + \dots = \dots \\ \begin{array}{r} \diagdown \quad \diagup \\ + \quad \quad + \\ \hline \end{array} \end{array}$	$\begin{array}{r} 27 + 12 = \dots + \dots = \dots \\ \begin{array}{r} \diagdown \quad \diagup \\ + \quad \quad + \\ \hline \end{array} \end{array}$

Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа порозрядно

32. Знайди значення виразів, користуючись схемами.

$36 + 23 = \dots + \dots = \dots$	$84 + 12 = \dots$	$97 - 24 = \dots$
$67 - 34 = \dots + \dots = \dots$	$96 - 74 = \dots$	$16 + 12 = \dots$
$24 + 45 = \dots + \dots = \dots$	$53 + 26 = \dots$	$87 - 64 = \dots$
$78 - 52 = \dots + \dots = \dots$	$74 - 53 = \dots$	$22 + 17 = \dots$
$52 + 36 = \dots + \dots = \dots$	$35 + 24 = \dots$	$19 - 14 = \dots$
$49 - 16 = \dots + \dots = \dots$	$68 - 47 = \dots$	$12 + 17 = \dots$

Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа частинами

33. Знайди значення виразів способом порозрядного додавання і віднімання.

$56 - 23$	$77 - 33$	$88 - 67$
$34 + 53$	$53 + 35$	$47 + 12$

34. Обчисли за схемами.

$98 - 53 = \dots - 3 = \dots$	$97 - 63 = \dots - \dots = \dots$
$26 + 13 = \dots + \dots = \dots$	$33 + 32 = \dots + \dots = \dots$
$58 - 13 = \dots - \dots = \dots$	$84 - 11 = \dots - \dots = \dots$

Додаємо і віднімаємо двоцифрові числа різними способами

35. Знайди значення виразів двома способами.

$54 + 25 = \dots + \dots = \dots$	$47 - 23 = \dots + \dots = \dots$
$54 + 25 = \dots + \dots = \dots$	$47 - 23 = \dots - \dots = \dots$

36. Розв'яжи задачу. Усно склади обернену задачу.

► У бочці було 26 л води. Після того як з бочки взяли воду для поливу дерев, у ній залишилося 3 л води. Скільки літрів води взяли з бочки для поливу дерев?

Додаємо і віднімаємо числа різними способами

37. Обчисли зручним для тебе способом.

$97 - 55$

$85 - 63$

$48 - 37$

$25 + 44$

$61 + 27$

$26 + 13$

$47 - 27$

$79 - 19$

$34 - 24$

$17 + 12$

$66 + 23$

$53 + 22$

$87 - 74$

$45 - 22$

$38 - 15$

$43 + 36$

$12 + 13$

$16 + 11$

38. Розв'яжи задачу. Усно склади обернену задачу.

▶ Вітя зробив 15 прапорців, а Сашко на 4 менше. Скільки прапорців зробив Сашко?

Вивчаємо одиниці часу: доба, тиждень, місяць, рік

39. Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернені задачі.

▶ Який час відведено на будівництво школи, якщо від початку будівництва минуло 10 місяців, а залишилося ще 4 місяці?

40. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$46 - 25$

$97 - 33$

$48 - 24$

$31 + 63$

$12 + 57$

$62 + 16$

$48 - 26$

$86 - 12$

$34 - 34$

$45 + 12$

$44 + 22$

$82 + 14$

$58 - 34$

$35 - 13$

$78 - 77$

$71 + 14$

$26 + 23$

$55 + 43$

Знайомимося з математичними виразами, що містять дужки

41. Обчисли вирази у стовпчику зліва. Зроби припущення щодо значень відповідних виразів у стовпчику справа.

$6+4+8=...$	$6+4+8=...$	$6+4+8=6+4+8=...$
$5+5+6=...$	$5+5+6=...$	$5+5+6=5+5+6=...$
$3+1+9=...$	$3+1+9=...$	$3+1+9=3+1+9=...$
$8+4+6=...$	$8+4+6=...$	$8+4+6=8+4+6=...$

42. Покажи за допомогою дужок, які два доданки зручно замінити значенням суми. Знайди значення виразів.

$20+40+7$
$50+6+3$
$60+30+4$

Визначаємо порядок виконання дій у виразах

43. Розстав дужки відповідно до зазначеного порядку дій.

$4+8-6$	$8-6+1$	$9-6+3+17$	$a+b+c$
$9-4-3$	$3+7-4$	$17-5+30-20$	$a+b+c$

44. Зазнач порядок виконання дій, знайди значення виразів.

$43+(27-16)=43+...=...$	$(9-3)+2=...=...$
$(45+22)-36=...=...$	$8-(5+2)=...=...$
$78-(34+23)=...=...$	$2+(10-6)=...=...$

Складаємо задачі

45.

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернену задачу.

► В Андрія було 10 гривень. Скільки грошей залишилося в нього після того, як він купив порцію морозива за 6 гривень?

46.

Постав дужки так, щоб виконувався зазначений порядок дій.

$$a + b - c \quad a - b - c \quad a - b + c - n \quad a - b - c + k$$

47.

Зазнач у кружках порядок дій і обчисли значення виразів за схемами.

$72 + (58 - 46) = .$	$= .$	$(6 - 2) + 4 = .$	$= .$
$(33 + 12) - 22 = .$	$= .$	$9 - (6 + 3) = .$	$= .$
$96 - (56 + 30) = .$	$= .$	$4 + (10 - 5) = .$	$= .$
$67 - (84 - 63) = .$	$= .$	$(2 + 7) - 8 = .$	$= .$

48.

Встав такі знаки арифметичних дій, щоб утворилися істинні рівності.

$72 \bigcirc 23 \bigcirc 74 = 21$

$77 \bigcirc 36 \bigcirc 42 = 83$

$86 \bigcirc 44 \bigcirc 30 = 12$

$49 \bigcirc 26 \bigcirc 12 = 11$

$25 \bigcirc 34 \bigcirc 40 = 99$

$97 \bigcirc 56 \bigcirc 23 = 64$

$87 \bigcirc 65 \bigcirc 12 = 10$

$23 \bigcirc 61 \bigcirc 12 = 96$

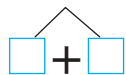
49.

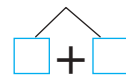
Накресли відрізок CM завдовжки 1 дм 5 см.

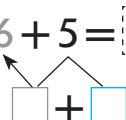
Додаємо і віднімаємо числа частинами

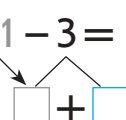
50.

Обчисли частинами, зіставляючи способи розв'язування без переходу та з переходом через десяток.

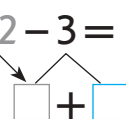
$$5 + 5 = 5 + \square + \square = \square + \square = \square\square$$

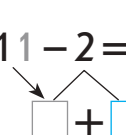
$$10 - 3 = 10 - \square - \square = \square - \square = \square$$

$$6 + 5 = \overset{10}{\boxed{6 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

$$11 - 3 = \overset{10}{\boxed{11 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

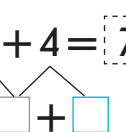
$$10 - 2 = 10 - \square - \square = \square - \square = \square$$

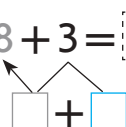
$$12 - 3 = \overset{10}{\boxed{12 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

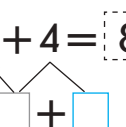
$$11 - 2 = \overset{10}{\boxed{11 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

$$6 + 4 = 6 + \square + \square = \square + \square = \square\square$$

$$7 + 3 = 7 + \square + \square = \square + \square = \square\square$$

$$7 + 4 = \overset{10}{\boxed{7 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

$$8 + 3 = \overset{10}{\boxed{8 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

$$8 + 4 = \overset{10}{\boxed{8 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

51.

Зазнач порядок дій та обчисли значення виразів.

$34 + (69 - 47) = .$	$= .$	$(5 - 3) + 7 = .$	$= .$
$(53 + 16) - 28 = .$	$= .$	$9 - (4 + 4) = .$	$= .$
$77 - (33 + 24) = .$	$= .$	$2 + (10 - 6) = .$	$= .$

Знайомимося із задачами на знаходження суми трьох доданків

52. Сашко купив шоколадку за 7 гривень, булочку за 3 гривні та пакет соку за 10 гривень. Скільки всього грошей витратив Сашко на покупку?

53. Обчисли за схемами.

$$9 + 2 = \overset{10}{\boxed{9 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

$$9 + 3 = \overset{10}{\boxed{9 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

$$11 - 3 = \overset{10}{\boxed{11 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

$$11 - 5 = \overset{10}{\boxed{11 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

$$8 + 3 = \overset{10}{\boxed{8 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

$$8 + 4 = \overset{10}{\boxed{8 + \square}} + \square = 10 + \square = \square\square$$

Знайомимося із задачами на знаходження числа за сумою двох чисел

54. Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Що змінилося? Як це вплине на розв'язання задачі 2?

➤ 1) На годівницю прилетіли 6 горобців і 4 синички, а голубів — стільки, скільки горобців і синичок разом. Скільки голубів прилетіло на годівницю?

➤ 2) На годівницю прилетіли 6 горобців, 4 синички та 10 голубів. Скільки всього пташок прилетіло?

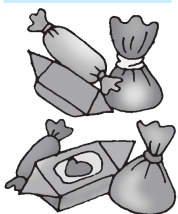
55. Обчисли за схемами.

$$11 - 2 = \overset{10}{\boxed{11 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

$$11 - 4 = \overset{10}{\boxed{11 - \square}} - \square = 10 - \square = \square$$

**Додаємо суми до числа.
Віднімаємо суми від числа**

56.

Зістав розв'язання задач. Що цікаве можна помітити?

➤ 1) В Іринки 4 цукерки, в Сашка — 6, а в Оленки — стільки, скільки в Іринки та Сашка разом. Скільки цукерок в Оленки?

➤ 2) В Іринки 4 цукерки, в Сашка — 6. Скільки цукерок в Іринки та Сашка разом?

57.

Обчисли частинами, використовуючи правила додавання суми до числа або віднімання суми від числа.

$15 - 8 = (15 - \dots) - \dots = \dots - \dots = \dots$
 $8 + 5 = (8 + \dots) + \dots = \dots + \dots = \dots$

6 + 5	16 - 8
6 + 6	8 + 7
13 - 4	13 - 9
13 - 7	9 + 6

Використовуємо переставний закон додавання

58.

Постав запитання до умови та розв'яжи задачу.

➤ Дівчатка Оленка, Марічка й Ганнуся складали слова з літер, які входять до складу слова «стоніжка». Оленка склала 10 слів, Марічка — 4, а Ганнуся — стільки, скільки Оленка й Марічка разом.

59.

Обчисли значення виразів за схемами.

$9 + 6 = (9 + \dots) + \dots = \dots + \dots = \dots$
 $16 - 8 = (16 - \dots) - \dots = \dots - \dots = \dots$

7 + 7	9 + 9
15 - 9	17 - 8
8 + 6	6 + 7
12 - 7	14 - 9

Розв'язуємо задачі із зайвими числовими даними

60. Вибери варіант і знайди значення виразів.

I варіант

II варіант

$12 - 4 = .$
 $9 + 9 = .$
 $13 - 7 = .$
 $8 + 8 = .$
 $5 + 7 = .$

$8 + 5 = .$
 $12 - 6 = .$
 $7 + 6 = .$
 $11 - 3 = .$
 $4 + 9 = .$

61. ➤ 1) Матуся купила на базарі 5 кг картоплі, 3 кг капусти і 2 кг яблук. Скільки кілограмів овочів купила матуся?

➤ 2) Протягом місяця Юрко прочитав 12 казок і 7 оповідань. На скільки більше казок, ніж оповідань, прочитав хлопчик?

62. Зазнач порядок виконання дій у виразах.

$12 + (34 - 23) - 4$ $(4 + 8) - (12 - 6)$
 $8 + (6 - 4) + 7$ $(11 - 7) + 8 - (6 + 3)$

Досліджуємо таблиці додавання чисел у межах 20

63. Вибери варіант і виконай обчислення за схемами.

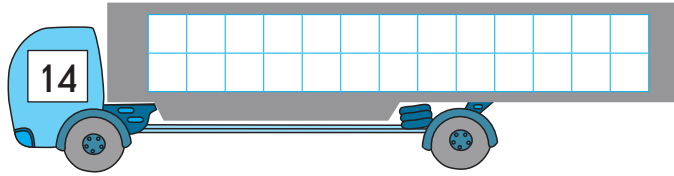
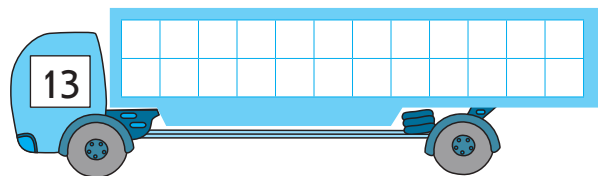
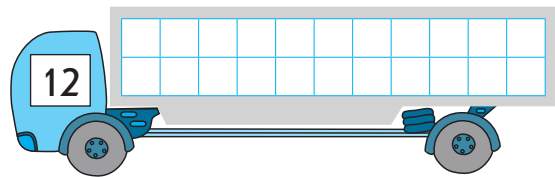
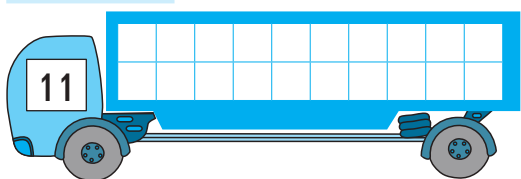
I варіант

II варіант

$8+7=\square\square$ 	$7+4=\square\square$
$14-9=\square$ 	$11-4=\square$
$9+6=\square\square$ 	$8+6=\square\square$
$12-7=\square$ 	$7+7=\square\square$

$6+6=\square\square$ 	$7+6=\square\square$
$7+5=\square\square$ 	$15-7=\square$
$13-4=\square$ 	$9+9=\square\square$
$15-8=\square$ 	$18-9=\square$

64. Запиши склад чисел.

65. Заміни числа сумою.

$12 = \dots + 3$	$14 = \dots + 5$	$11 = \dots + 6$	$15 = \dots + 8$
$14 = \dots + 9$	$11 = \dots + 4$	$14 = \dots + 8$	$12 = \dots + 6$
$11 = \dots + 8$	$15 = \dots + 9$	$11 = \dots + 9$	$11 = \dots + 7$

**Віднімаємо числа на основі
взаємозв'язку додавання і віднімання**

66. З кожної рівності на додавання склади дві рівності на віднімання.

$9 + 7 =$	$8 + 5 =$	$7 + 6 =$	$6 + 5 =$
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
.	.	.	.
.	.	.	.

67. Знайди значення різниць за схемами.

$14 - 6 =$	$14 - 7 =$	$12 - 9 =$	$16 - 8 =$
$17 - 8 =$	$13 - 5 =$	$14 - 5 =$	$13 - 7 =$
$15 - 6 =$	$15 - 7 =$	$13 - 6 =$	$14 - 9 =$
$12 - 5 =$	$11 - 8 =$	$11 - 2 =$	$11 - 5 =$
$11 - 6 =$	$18 - 9 =$	$12 - 7 =$	$16 - 7 =$

68. Знайди значення різниць за схемами.

$9 - 8 = \square$, оскільки $\square + 8 = 9$	$9 - 7 = \square$, оскільки $\square + 7 = 9$
$12 - 8 = \square$, оскільки $\square + 8 = 12$	$13 - 7 = \square$, оскільки $\square + 7 = 13$

Дізнаємося про периметр многокутника

69.

➤ Одна сторона трикутника дорівнює 5 см, друга — 7 см, третя — 8 см. Знайди периметр трикутника.

70.

Знайди невідомий компонент.

$\dots + 13 = 44$	$67 - \dots = 42$	$\dots - 34 = 23$
-------------------	-------------------	-------------------

71.

Знайди значення виразів за схемами.

$$13 - 5 = \square, \text{ оскільки } \square + 5 = 13$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 5 \end{array}$$

$$14 - 9 = \square, \text{ оскільки } \square + 9 = 14$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 9 \end{array}$$

$$16 - 9 = \square, \text{ оскільки } \square + 9 = 16$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 9 \end{array}$$

$$13 - 6 = \square, \text{ оскільки } \square + 6 = 13$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 6 \end{array}$$

Досліджуємо задачі, у яких бракує числових даних

72.

Добери числове дане та розв'яжи задачу.

➤ На першій полиці 12 книжок, а на другій — менше. Скільки книжок на другій полиці?

73.

Знайди значення різниць за схемами.

$$12 - 4 = \square, \text{ оскільки } \square + 4 = 12$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 4 \end{array}$$

$$15 - 6 = \square, \text{ оскільки } \square + 6 = 15$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 6 \end{array}$$

$$14 - 6 = \square, \text{ оскільки } \square + 6 = 14$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 6 \end{array}$$

$$12 - 7 = \square, \text{ оскільки } \square + 7 = 12$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 7 \end{array}$$

$$15 - 8 = \square, \text{ оскільки } \square + 8 = 15$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 8 \end{array}$$

$$11 - 8 = \square, \text{ оскільки } \square + 8 = 11$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ \square + 8 \end{array}$$

Досліджуємо дві послідовні задачі

74.

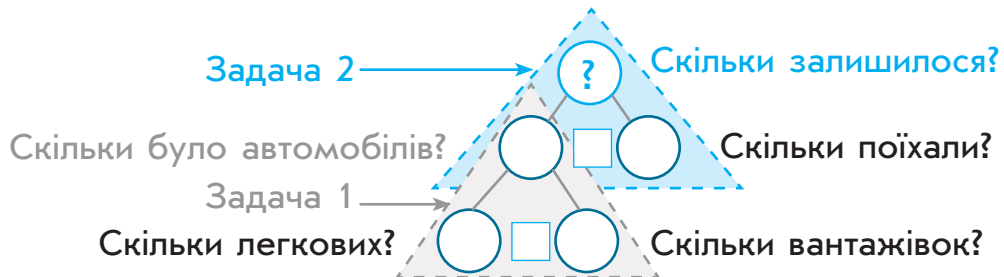
Розв'яжи дві послідовні задачі.

➤ 1) У гаражі 7 легкових автомобілів і 5 вантажівок. Скільки всього автомобілів у гаражі?

➤ 2) У гаражі автомобілів. 9 автомобілів поїхали. Скільки автомобілів залишилось у гаражі?

Поєднай подані задачі в одну. Спробуй відповісти на її запитання за схемою аналізу. Доповни схему аналізу.

75.

Знайди значення різниць за схемами:

$$12 - 3 = \square, \text{ оскільки } \square + 3 = 12$$

$$\begin{array}{r} \square + 3 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$15 - 7 = \square, \text{ оскільки } \square + 7 = 15$$

$$\begin{array}{r} \square + 7 \\ \hline 15 \end{array}$$

11 - 3 = . , оскільки

$$\begin{array}{r} . + . \\ \hline . \end{array}$$

14 - 8 = .

$$\begin{array}{r} . + . \\ \hline . \end{array}$$

17 - 9 = .

$$\begin{array}{r} . + . \\ \hline . \end{array}$$

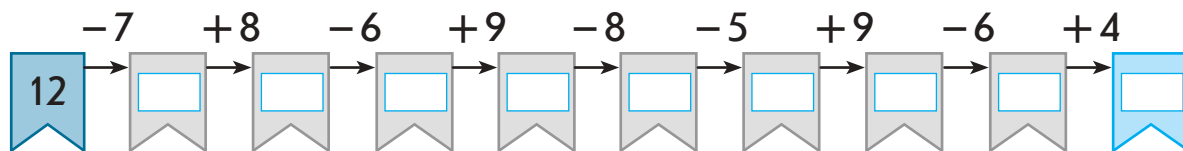
Досліджуємо таблиці віднімання чисел у межах 20

76. Знайди значення різниць двома способами.

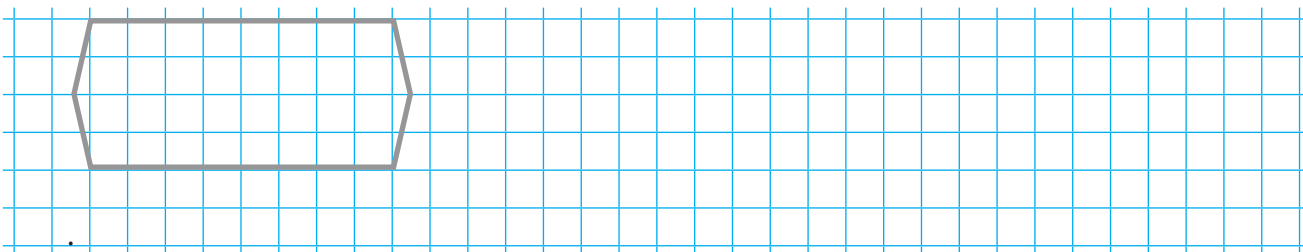
$13 - 5 = (. + .) - . = .$	$15 - 7 = .$
$13 - 5 = (. . - .) - . = .$	$15 - 7 = .$
$16 - 5 = (. + .) - . = .$	$11 - 6 = .$
$16 - 5 = (. . - .) - . = .$	$11 - 6 = .$

77. В один човен можуть сісти 4 людини, а в другий — 6. Чи можна перевезти цими човнами за раз 14 людей?

78. Виконай дії за стрілочками. У разі потреби користуйся таблицями віднімання.

79. Виміряй довжини сторін шестикутника та знайди його периметр. Накресли чотирикутник, який має той самий периметр і одна сторона якого дорівнює 5 см.

Знайомимося із виразами зі змінною

80.

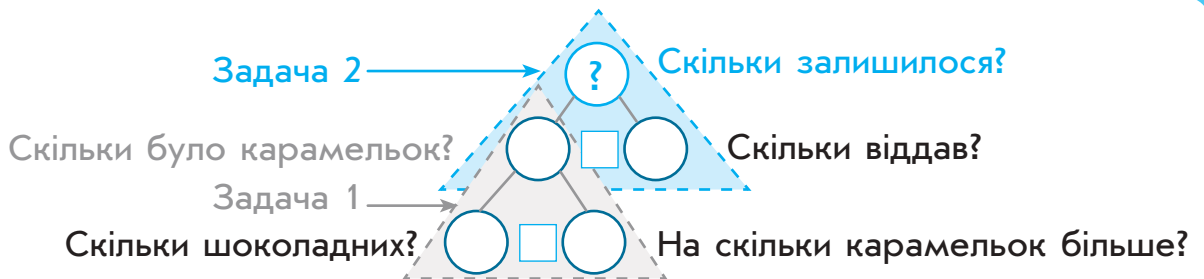
Розв'яжи дві послідовні задачі.

► У Сашка було 7 шоколадних цукерок, а карамельок — на 5 більше. Скільки було карамельок у Сашка?

► У Сашка було \square карамельок. Він пригостив Іринку 3 карамельками. Скільки карамельок залишилось у Сашка?

Поєднай ці задачі в одну. Спробуй відповісти на її запитання за схемою аналізу. Доповни схему аналізу.

81.

Обчисли двома способами.

$14 - 8 = (\dots + \dots) - \dots = \dots$	$16 - 7 = \dots$
$14 - 8 = (\dots - \dots) - \dots = \dots$	$16 - 7 = \dots$
$12 - 3 = (\dots + \dots) - \dots = \dots$	$18 - 9 = \dots$
$12 - 3 = (\dots - \dots) - \dots = \dots$	$18 - 9 = \dots$

Досліджуємо задачі з двома запитаннями

82.

Знайди значення виразу зі змінною: $a-8$, якщо $a=11$; $a=17$; $a=15$; $a=14$; $a=16$.

Якщо $a=11$, то $a-8=.$

Якщо $a=17$, то $a-8=.$

Якщо $a=15$, то $a-8=.$

Якщо $a=14$, то $a-8=.$

Якщо $a=16$, то $a-8=.$

83.

Обчисли двома способами.

$$14-8=(.+.)-.=.$$

$$16-9=.$$

$$14-8=(.-.)-.=.$$

$$16-9=.$$

84.

Зазнач у кружках угорі порядок виконання дій у виразах. Обчисли значення виразів за схемами, під знаком арифметичної дії впиши її результат.

$$45+(12-8)=.$$

$$39-(5+6)=.$$

1) $...-...=.$

1) $...=.$

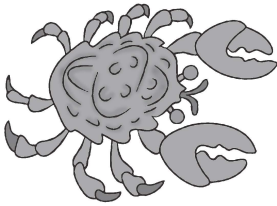
2) $45+...=.$

2) $...=.$

Додаємо і віднімаємо числа в межах 20

85.

Розв'яжи дві послідовні прості задачі.

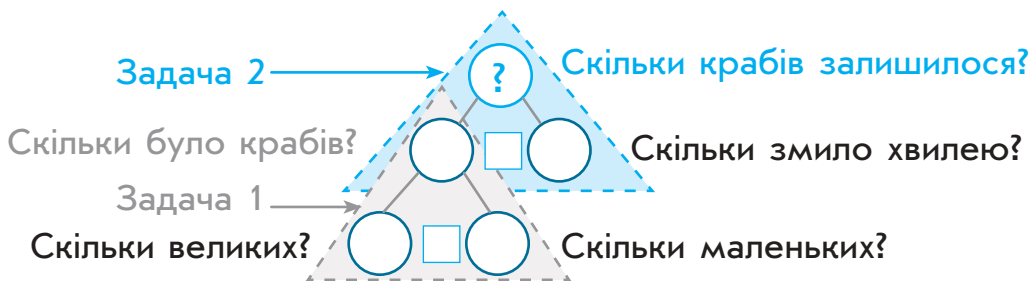

➤ 1) На березі океану грілися на сонці 7 великих крабів і 9 маленьких. Скільки всього крабів грілися на сонці?

➤ 2) На березі океану грілися на сонці крабів. 8 крабів змило хвилею. Скільки крабів залишилося грітися на сонці?

Поєднай ці задачі в одну. Спробуй відповісти на її запитання за схемою аналізу. Доповни схему аналізу.

86.

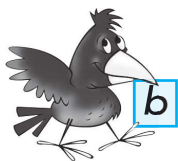
Обчисли двома способами.

$15 - 7 = (\dots + \dots) - \dots = \dots$	$12 - 8 = \dots$
$15 - 7 = (\dots - \dots) - \dots = \dots$	$12 - 8 = \dots$
$13 - 6 = (\dots + \dots) - \dots = \dots$	$12 - 7 = \dots$
$13 - 6 = (\dots - \dots) - \dots = \dots$	$12 - 7 = \dots$

Додаємо і віднімаємо числа в межах 20

87.

Знайди значення виразів зі змінною: $11 - b$, якщо $b = 5$; $b = 8$; $b = 9$; $b = 6$.

Якщо $b = 5$, то $11 - b =$.

Якщо $b = 8$, то $11 - b =$.

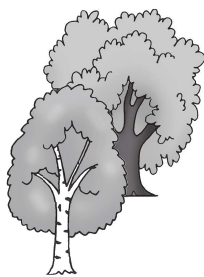
Якщо $b = 9$, то $11 - b =$.

Якщо $b = 6$, то $11 - b =$.

88.

Розв'яжи задачу 1. Чи пов'язані між собою запитання задачі?

➤ 1) Школярі посадили 9 лип і 7 беріз. Скільки всього дерев посадили школярі? На скільки більше посадили лип, ніж беріз?

Прочитай задачу 2. Чи пов'язані між собою запитання цієї задачі? На яке запитання можна відповісти відразу?

➤ 2) Школярі посадили 9 лип і 7 беріз. Весною виявилося, що 2 дерева не прийнялися. Скільки всього дерев посадили школярі? Скільки дерев прийнялися?

Розв'яжи задачу 2.

89.

Знайди значення різниць двома способами.

$$\begin{array}{r} 12 - 6 = (. + .) - . = . \\ \swarrow \quad \searrow \\ . + . \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 - 3 = . \\ \swarrow \quad \searrow \\ . + . \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 - 6 = (. . - .) - . = . \\ \swarrow \quad \searrow \\ . + . \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 - 3 = . \\ \swarrow \quad \searrow \\ . + . \end{array}$$

Порівнюємо математичні вирази

90.

Порівняй математичні вирази без обчислень.

$57 - 23 \bigcirc 57 - 29$	$60 + 23 \bigcirc 55 + 23$
$25 + 47 \bigcirc 29 + 47$	$70 - 45 \bigcirc 70 - 34$
$64 - 46 \bigcirc 62 - 46$	$56 - 44 \bigcirc 72 - 44$

91.

Виконай обчислення і порівняй математичні вирази.

$5 + 7 \bigcirc 16 - 5$	$89 - 65 \bigcirc 12 + 20$
$18 - 8 \bigcirc 14 - 7$	$53 + 34 \bigcirc 99 - 15$
$8 + 6 \bigcirc 18 - 9$	$46 - 25 \bigcirc 9 + 9$

92.

Знайди значення різниць двома способами.

$14 - 6 = (. + .) - . = .$	$16 - 7 = .$
$\begin{array}{r} 14 \\ - 6 \\ \hline . + . \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ - 7 \\ \hline . + . \end{array}$
$14 - 6 = (. . - .) - . = .$	$16 - 7 = .$
$\begin{array}{r} 14 \\ - 6 \\ \hline . + . \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ - 7 \\ \hline . + . \end{array}$

93.

Зазнач у кружках порядок виконання дій у виразах. Знайди значення виразів за схемами, впиши під знаком арифметичної дії її результат.

$67 - (7 + 7) - 22 = .$	$(15 - 7) + (8 + 3) = .$
1) .	1) .
2) .	2) .
3) .	3) .

Використовуємо прийом округлення

94. Знайди значення виразів способом округлення.

$$14 - \textcircled{6} = 14 - 10 + \dots = \dots + \dots = \dots$$

$$5 + \textcircled{6} = 5 + 10 - \dots = \dots$$

$$17 - \textcircled{9} = 17 - 10 + \dots = \dots$$

$$6 + \textcircled{8} = \dots$$

$$15 - \textcircled{7} = \dots$$

$$\textcircled{8} + 7 = \dots$$

95. ➤ У продавця повітряних кульок було 9 синіх і 8 червоних кульок. 7 кульок купили діти. Скільки кульок було в продавця?

Додаємо і віднімаємо числа різними способами

96. Знайди значення виразів способом округлення.

$$5 + \overset{10}{\textcircled{7}} = \dots$$

$$12 - \textcircled{7} = \dots$$

$$12 - \textcircled{7} = \dots$$

$$7 + \textcircled{9} = \dots$$

$$\textcircled{8} + 5 = \dots$$

$$13 - \textcircled{6} = \dots$$

$$15 - \textcircled{9} = \dots$$

$$\textcircled{8} + 4 = \dots$$

97. ➤ На закладки дівчинка витратила 6 дм білої та 8 дм червоної стрічки, а синьої — стільки, скільки білої та червоної разом. Скільки дециметрів синьої стрічки витратила дівчинка на закладки?

Віднімаємо на основі правила віднімання числа від суми

98. Відними число від суми.

$$(10 + 1) - 3 = .$$

$$(10 + 8) - 9 = .$$

$$(10 + 4) - 6 = .$$

Скористайся виконаними тобою записами для обчислення значень різниць.

$$11 - 3 = .$$

$$18 - 9 = .$$

$$14 - 6 = .$$

99. Вибери варіант і знайди значення виразів за схемами.

I варіант

$$18 - 9 = 10 + \square - 9 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$14 - 6 = 10 + \square - 6 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$11 - 8 = 10 + \square - 8 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$14 - 9 = 10 + \square - 9 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$17 - 8 = 10 + \square - 8 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

II варіант

$$17 - 9 = 10 + \square - 9 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$14 - 7 = 10 + \square - 7 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$11 - 5 = 10 + \square - 5 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$14 - 6 = 10 + \square - 6 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

$$15 - 9 = 10 + \square - 9 = \square + \square = \square$$

$$10 + \square$$

Віднімаємо числа різними способами

100. Знайди значення різниць різними способами.

$$17 - 9 = 17 - \square - \square = \square\square - \square = \square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ \square + \square \end{array}$$

$$17 - 9 = \square + \square - 9 = \square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ \square + \square \end{array}$$

$$17 - 9 = \square\square + \square - 9 = \square + \square = \square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ \square\square + \square \end{array}$$

$$17 - \textcircled{9} = \square\square - \square\square + \square = \square$$

$$14 - 7 = 14 - \square - \square = \square\square - \square = \square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ \square + \square \end{array}$$

$$14 - 7 = \square + \square - 7 = \square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ \square + \square \end{array}$$

$$14 - 7 = \square\square + \square - 7 = \square + \square = \square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ \square\square + \square \end{array}$$

$$14 - \textcircled{7} = \square\square - \square\square + \square = \square$$

101. У кожній рамці обведи вирази, які мають зазначені внизу значення.

10+0
9+2
8+3
7+4
6+6
11+1
5+5

11

6+6
9+3
12+0
8+5
2+10
11+1
7+4

12

3+6
13+5
1+12
11+9
7+10
4+2
8+5

13

7+7
10+4
1+13
3+11
2+12
8+5
9+6

14

13+2
11+4
9+10
7+8
5+6
3+12
1+14

15

102. Розв'яжи задачу.

► Скільки макак у трьох клітках, якщо в першій 8 макак, у другій — 7, а в третій — 4 макаки?

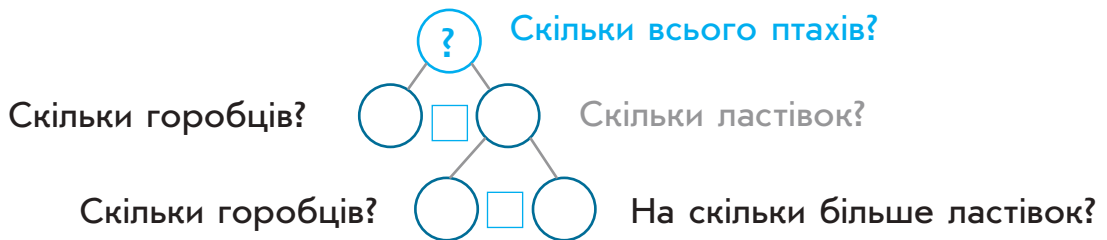
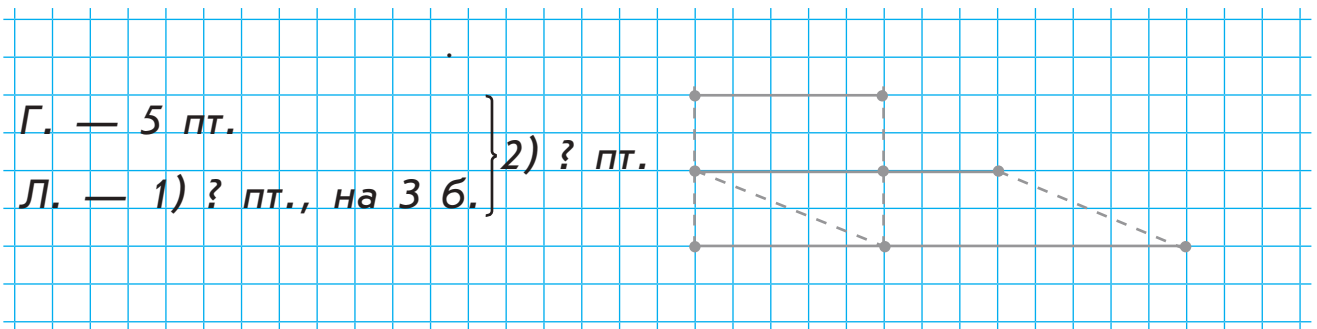
Зміни задачу так, щоб одержати задачу на знаходження третього числа за сумою двох даних чисел.

Додаємо і віднімаємо числа різними способами

103.

Розв'яжи задачу з двома запитаннями, скориставшись підказками. На яке запитання можна відповісти відразу? На яке — потім?

➤ Над хатою літали 5 горобців, а ластівок — на 3 більше. Скільки ластівок літали над хатою? Скільки всього птахів літали над хатою?

104.

Обчисли різними способами.

$$12 - 7 = 12 - \square - \square = \square - \square = \square$$

$$12 - 7 = \square + \square - 7 = \square + \square = \square$$

$$12 - 7 = \square + \square - 7 = \square$$

$$12 - 7 = \square - \square + \square = \square + \square = \square$$

105.

Накресли відрізки: AB завдовжки 1 дм 2 см і CK , який на 3 см коротший, ніж AB .

Знайомимося із складеною задачею

106.

Розв'яжи задачу з двома запитаннями, скориставшись підказками.

▶ Бабуся випекла 9 пиріжків із капустою та 8 з яблуками. За обідом з'їли 7 пиріжків. Скільки всього пиріжків випекла бабуся? Скільки пиріжків залишилося після обіду?

Б. — ?, 9 п. і 8 п.

З. — 7 п.

Зал. — ?

Скільки всього було?

Скільки з'їли?

Скільки з капустою?

Скільки з яблуками?

Скільки пиріжків залишилося?

107.

Обчисли різними способами.

$$11 - 8 = 11 - \square - \square = \square \square - \square = \square$$

$$\square + \square$$

$$11 - 8 = \square + \square - 8 = \square$$

$$\square + \square$$

$$11 - 8 = \square \square + \square - 8 = \square + \square = \square$$

$$\square \square + \square$$

$$11 - \textcircled{8} = \square \square - \square \square + \square = \square + \square = \square$$

$$15 - 6 = 15 - \square - \square = \square \square - \square = \square$$

$$\square + \square$$

$$15 - 6 = \square + \square - 6 = \square$$

$$\square + \square$$

$$15 - 6 = \square \square + \square - 6 = \square + \square = \square$$

$$\square \square + \square$$

$$15 - 6 = \square \square - \square \square + \square = \square + \square = \square$$

Учимося міркувати логічно

108. Запиши цифри, які можуть бути в істинних нерівностях.

$$59 > 5 \square \quad 83 > \square 4 \quad 13 < 1 \square \quad 95 < \square 7$$

109. Поміркуй, які числа пропущені в істинних рівностях. Зістав рівності в кожному стовпчику. Що відмінне в їх обчисленні?

$$\begin{array}{ccc} 48 + \square = 49 & 70 + \square = 75 & 80 - \square = 70 \\ 64 - \square = 63 & 59 - \square = 50 & 50 + \square = 70 \end{array}$$

110. Запиши цифри, щоб утворились істинні рівності.

$$\begin{array}{ccc} 7 \square + 14 = 85 & \square 9 - 65 = 24 & \square 4 + 4 \square = 56 \\ 8 \square - 43 = 45 & 78 - 4 \square = 22 & 8 \square - \square 2 = 14 \end{array}$$

111. Зістав вирази в кожному стовпчику. Що в них спільне? Що відмінне? Як їх відмінність вплине на розв'язання? Знайди значення виразів.

$$\begin{array}{cccc} 36 + 3 & 86 - 4 & 22 + 5 & 78 - 2 \\ 36 + 30 & 86 - 40 & 22 + 50 & 78 - 20 \end{array}$$

Склади подібне завдання для однокласників.

112. Запиши пропущені знаки арифметичних дій в істинних рівностях.

$$\begin{array}{cc} 32 \bigcirc 24 \bigcirc 14 = 42 & 7 \bigcirc 3 \bigcirc 2 = 12 \\ 76 \bigcirc 15 \bigcirc 40 = 21 & 7 \bigcirc 3 \bigcirc 2 = 6 \\ 15 \bigcirc 14 \bigcirc 50 = 79 & 7 \bigcirc 3 \bigcirc 2 = 8 \\ 72 \bigcirc 23 \bigcirc 74 = 21 & 77 \bigcirc 36 \bigcirc 42 = 83 \\ 86 \bigcirc 44 \bigcirc 30 = 12 & 49 \bigcirc 26 \bigcirc 12 = 11 \\ 25 \bigcirc 34 \bigcirc 40 = 99 & 97 \bigcirc 56 \bigcirc 23 = 64 \end{array}$$

